

Серыя «У дапамогу педагогу» заснавана ў 1995 годзе

Навукова-метадычны часопіс

Выдаецца з IV квартала 1995 года

Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі сродку масавай інфармацыі

№ 640 ад 04.09.2009, выдадзенае Міністэрствам інфармацыі Рэспублікі Беларусь

Выходзіць штомесяц з II паўгоддзя 2005 года

№ 5(223)•2020

май

БЕЛАРУСКАЯ МОВА І ЛІТАРАТУРА

Рэдакцыйная калегія

Галоўны рэдактар

Алесь Іванавіч БЕЛЬСКІ, *доктар філалагічных навук, прафесар*

Першы намеснік галоўнага рэдактара

В. І. ІЎЧАНКАЎ, *доктар філалагічных навук, прафесар*

Намеснік галоўнага рэдактара

І. У. БУЛАЎКІНА, *галоўны спецыяліст*

упраўлення агульнай сярэдняй адукацыі

Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь

А. У. БЕЛЬСКАЯ, *адказны сакратар*

Р. А. БАРАВІКОВА, *лаўрэат Дзяржаўнай*

прэміі Рэспублікі Беларусь

Г. М. ВАЛОЧКА, *доктар педагогічных навук, прафесар*

Л. М. ГАМЕЗА, *доктар педагогічных навук, дацэнт*

М. В. ЖУКОВІЧ, *дырэктар сярэдняй школы № 1*

імя В. Х. Галаўко г. Бяроза

В. У. ЗЕЛЯНКО, *доктар педагогічных навук, дацэнт*

Я. В. ЕСІС, *настаўнік вышэйшай катэгорыі*

сярэдняй школы № 16 г. Мазыра

Т. У. ЛОГІНАВА, *начальнік аддзела*

метадычнага забеспячэння гуманітарнай адукацыі

Нацыянальнага інстытута адукацыі

А. А. ЛУКАШАНЕЦ, *доктар філалагічных навук,*

прафесар, акадэмік НАН Беларусі

А. М. МАКАРЭВІЧ, *доктар філалагічных навук, дацэнт*

Т. І. МАРОЗ, *кандыдат педагогічных навук, дацэнт*

М. І. НАВУМЧЫК, *настаўнік-метадыст,*

намеснік дырэктара па вучэбна-метадычнай рабоце

Маларыцкай раённай гімназіі

Ж. В. НЕКРАШЭВІЧ-КАРОТКАЯ, *доктар філалагічных*

навук, дацэнт

З. І. ПАДЛІПСКАЯ, *член праўлення*

Саюза пісьменнікаў Беларусі

А. К. ПЕКАЧ, *настаўнік-метадыст ліцэя № 2 г. Мінска*

В. У. ПРАСКАЛОВІЧ, *доктар педагогічных навук, дацэнт*

М. Р. ПРЫГОДЗІЧ, *доктар філалагічных навук, прафесар*

Т. М. ПУЧЫНСКАЯ, *кандыдат педагогічных навук,*

дацэнт

С. Л. РУМЯНЦАВА, *настаўнік-метадыст*

сярэдняй школы № 15 г. Наваполацка

А. В. РУЦКАЯ, *заслужаная настаўніца Беларусі*

Н. С. СТАРЖЫНСКАЯ, *доктар педагогічных навук,*

прафесар

Г. І. ШМАЯНKOBA, *настаўніца вышэйшай катэгорыі,*

намеснік дырэктара па вучэбнай рабоце сярэдняй

школы № 27 г. Магілёва

І. Ф. ШТЭЙНЕР, *доктар філалагічных навук, прафесар*

Заснавальнік і выдавец —

РУП «Выдавецтва «Адукацыя і вы»

Міністэрства адукацыі Рэспублікі Беларусь

Вул. Будзённая, 21, 220070, г. Мінск

тэл.: (017) 297-93-20 (адк. сакратар)

тэл.: (017) 297-93-22 (аддз. маркетынгу)

факс: (017) 297-91-49.

E-mail: belmova@aiv.by (часопіс),
aiv@aiv.by (выдавецтва), <http://www.aiv.by>

БЕЛАРУСКАЯ МОВА І ЛІТАРАТУРА

Запрашаем на ўрок

- 3 *Цвірко Н. Л.* Верш Анатоля Вярцінскага «Два полі» (урок у VI класе)
- 6 *Лойша Т. В.* Падагульненне вывучанага за год па беларускай літаратуры ў V класе
- 9 *Войткус В. А.* Васіль Вітка. «Трывога ў Ельнічах» (урок дадатковага чытання ў VI класе)
- 12 *Барысік С. С.* Урок дадатковага чытання «Быць сапраўдным сябрам — адказная справа» па апавяданні Ганны Скаржынскай «Васьмёрка не ў радасць» (VI клас)
- 16 *Раманенка Т. М.* Падагульненне і сістэматызацыя вывучанага за год (беларуская мова, VI клас)
- 21 *Казлоўская І. І.* Кантрольная тэставая работа па раздзеле «Сінтаксіс і пунктуацыя» (словазлучэнне, просты сказ, ускладнены сказ, XI клас)
- 24 *Пукала В. М.* Тэматычны трэнажор па пунктуацыі паводле твораў Кузьмы Чорнага (IX клас)

Методыка і вопыт

- 28 *Ступчык Н. Ф.* Выкарыстанне эмодзі на ўроках беларускай літаратуры
- 31 *Урублеўская Э. У.* Фарміраванне арфаграфічнай кампетэнцыі навучэнцаў старшых класаў
- 37 *Якімовіч А. М.* Вывучаем беларускі правапіс: практыкум

Рыхтуем ся да тэсціравання

- 41 *Васілевіч С. Л.* Вучэбна-трэніровачныя тэсты па беларускай мове: комплекснае заданне № 85

Пазакласная работа

- 45 *Пушкіна Л. А., Старынская В. С.* З любоўю і гумарам пра чыгунку: пазакласнае мерапрыемства для старшакласнікаў
- 50 *Мяжэвіч В. А.* «Край наш — дзівосны прыстанак загадак і цудаў...»: інтэлектуальна-пазнавальная квэст-гульня для вучняў VII—VIII класаў

Займальныя матэрыялы

- 59 *Навумчык В. М., Навумчык М. І.* Віктарына «Пазнай пісьменнікаў»
- 64 *Жыццёвыя і творчы шлях Аляксея Дударова: крыжаванка. Склала В. У. Глушко*

На **другой старонцы вкладки** — партрэт Васіля Віткі (1911—1996). *Мастак А. Ю. Прынькова.*

На **трэцяй старонцы вкладки** — фотаздымак мемарыяльнай дошкі ў гонар Аляксея Карпюка ў Гродна на будынку дома № 49 па вул. Ажэшка, дзе ён жыў і працаваў з 1962 па 1976 год (адкрыта ў 2019 годзе; скульптар Уладзімір Панцэлеў). *Фота І. Т. Яўгенідэ.*

Дасылаючы матэрыялы для публікацыі ў нашым часопісе, аўтары тым самым перадаюць выдаўцу невыключныя маёмасныя правы на ўзнаўленне, распаўсюджванне, паведамленне для ўсеагульнага ведама і іншыя магчымыя спосабы выкарыстання твора без абмежавання тэрыторыі распаўсюджвання (у тым ліку ў электроннай версіі часопіса).

Рэдактары *А. У. Бельская, В. Д. Дзяруга.* Карэктар *А. У. Бельская.* Камп'ютарны набор *А. У. Бельскай, І. М. Кузьмянкавай.* Макет і верстка *І. М. Кузьмянкавай.*

Выхад у свет 29.05.2020. Фармат 60×84¹/₈. Папера афсетная. Друк афсетны. Ум. друк. арк. 7,44. Ул.-выд. арк. 7,44. Тыраж 1259 экз. Заказ 48. Цана свабодная.

Адрас рэдакцыі часопіса «Беларуская мова і літаратура»: Вул. Будзённая, 21, 220070, г. Мінск, тэл.: 297-93-20.

Надрукавана ў таварыстве з абмежаванай адказнасцю «СУГАРТ».

ЛП № 02330/427 ад 17.12.2012. Вул. Кнорына, д. 50, корп. 8, каб. 305, 220103, г. Мінск